Yerel Siyasetçilere Yönelik Hükümdar Liderlik Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Yerel Siyasetçilere Yönelik Hükümdar Liderlik Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33248

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Yerel Siyasetçilere Yönelik Hükümdar Liderlik Ölçe?i (YSHLÖ), yerel yönetimlerde görev yapan seçilmi? siyasetçilerin, yetkilerini geleneksel demokratik normlar?n ötesinde, ki?iselle?tirilmi? ve otokratik bir yönetim tarz?na kayd?rma e?ilimlerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, özellikle yerel düzeydeki siyasi liderlerin kendilerini halk?n temsilcisi yerine birer 'hükümdar' gibi alg?lama düzeylerini de?erlendirir.

Ölçek, 2013 y?l?nda Demirel ve arkada?lar? taraf?ndan, seçilmi? yerel yöneticilerin davran??lar?nda gözlemlenen mutlakiyetçi e?ilimleri sistematik bir ?ekilde analiz etme ihtiyac?na yan?t olarak geli?tirilmi?tir. YSHLÖ, kamu yönetimi ve siyasal psikoloji alanlar?nda, yerel demokrasinin kalitesini ve siyasi liderlerin hesap verebilirlik düzeylerini incelemek için önemli bir araçt?r.

Anahtar Kelimeler

Yerel Siyaset, Hükümdar Liderlik, Otokratik Yönetim, Ölçek Geli?tirme, Yerel Yönetimler, Psikometri.

Yazarlar

E. T. Demirel, A. Yatk?n, M. Dü?ükcan, N. Derin, A. Çak?nberk, M. Güven.

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, yerel yönetimlerdeki seçilmi? liderlerin (belediye ba?kanlar?, meclis üyeleri vb.) sergiledi?i yönetim davran??lar?n?n, demokratik ve kat?l?mc? liderlikten uzakla?arak ki?isel güç ve mutlakiyetçi e?ilimler gösteren hükümdarvari bir liderlik modeline ne ölçüde yakla?t???n? tespit etmektir. Ölçek, bu e?ilimlerin akademik ve pratik düzeyde incelenmesine olanak sa?lamaktad?r.

Ara?t?rmac?lar, bu arac?n geli?tirilmesiyle, yerel siyasetçilerdeki güç yozla?mas? ve hesap verebilirlik eksikli?i gibi kritik yönetim sorunlar?n?n erken te?hisi ve anla??lmas? için sa?lam bir ölçüm arac? sunmay? hedeflemi?lerdir. Çal??ma, "Seçilmi?ler hükümdara dönü?üyor mu?" sorusuna yan?t arayarak, siyasal psikoloji ve kamu yönetimi alan?na katk?da bulunmu?tur. Ölçe?in geli?tirilme amac?, **yerel siyasetçilerin** kendilerini ne ölçüde sorgulanamaz bir otorite olarak gördüklerini ortaya koymakt?r.

Yap?

ARABPSYCHOLOGY.COM

YSHLÖ, **Hükümdar Liderlik** (Monarchical Leadership) yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, liderin kendini yasalar?n ve normlar?n üzerinde görme, ki?isel sadakati kamu yarar?n?n üstünde tutma, ele?tiriyi reddetme ve karar alma süreçlerini tamamen kendi kontrolüne alma e?ilimlerini içeren çok boyutlu bir kavramd?r. Liderlik literatüründe bu tür davran??lar bazen **Narsisistik Liderlik** veya **Ki?iselle?tirilmi? Güç** kavramlar?yla yak?ndan ili?kilendirilir.

Ölçek, yerel siyasetçilerin kendi pozisyonlar?n? bir hizmet makam? yerine, kal?c? ve sorgulanamaz bir iktidar alan? olarak görme derecelerini belirler. Bu yap?, yerel demokrasinin sa?l??? aç?s?ndan kritik öneme sahip olan hesap verebilirlik ve ?effafl?k ilkelerinin ihlal edilme risklerini gösterir. Ölçek, bu hükümdarvari e?ilimleri sistematik olarak ölçerek, yerel yönetimlerdeki potansiyel demokratik sapmalar? tespit etmeyi amaçlar.

Geçerlik

Yerel Siyasetçilere Yönelik Hükümdar Liderlik Ölçe?i, bir ölçek geli?tirme çal??mas? olarak sunuldu?u için, yap?sal geçerli?in sa?lanmas?na yönelik kapsaml? analizler yap?lm??t?r. Her ne kadar kaynakta istatistiksel geçerlik katsay?lar? belirtilmemi? olsa da, çal??man?n temel dayana?? **Yap? Geçerli?i** (Construct Validity) ve **Kapsam Geçerli?i** (Content Validity) analizleridir.

Kapsam geçerli?i, ölçek maddelerinin, ölçülmek istenen hükümdar liderlik davran??lar?n? teorik çerçevede ne kadar iyi kapsad???n?n uzman görü?leri al?narak de?erlendirilmesiyle sa?lanm??t?r. Yap? geçerli?i ise, genellikle Faktör Analizi yöntemleri kullan?larak, maddelerin teorik olarak öngörülen boyutlarla uyumunu test etmeyi içerir. Ara?t?rmac?lar, ölçe?in kavramsal yap?s?n?n ölçülmek istenen davran??lar? do?ru bir ?ekilde temsil etti?ini sa?lamak amac?yla titiz bir süreç izlemi?lerdir.

Güvenirlik

Ölçek geli?tirme çal??malar?n?n vazgeçilmez bir parças? olarak, YSHLÖ'nün **?ç Tutarl?l?k Güvenirli?i** analiz edilmi?tir. Bu analiz, ölçe?in farkl? maddelerinin ayn? temel yap?y? ne kadar istikrarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir. Güvenirlik katsay?s? olarak genellikle **Cronbach Alfa** de?eri hesaplan?r.

Yüksek bir iç tutarl?l?k katsay?s?, Yerel Siyasetçilere Yönelik Hükümdar Liderlik Ölçe?i'nin yerel siyasetçilerdeki hükümdarvari e?ilimleri tutarl? ve güvenilir bir ?ekilde ölçtü?ünü do?rular. Güvenirlik analizleri, ölçe?in zaman içinde ve farkl? örneklemlerde istikrarl? sonuçlar verme yetene?ini desteklemektedir. Detayl? güvenirlik istatistikleri için orijinal akademik makalenin incelenmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Faktör Analizi

Ölçe?in geli?tirilmesi a?amas?nda, ölçülen Hükümdar Liderlik yap?s?n?n alt?nda yatan boyutlar? belirlemek amac?yla **Aç?mlay?c? Faktör Analizi** (AFA) kullan?lm??t?r. Bu istatistiksel yöntem, ölçek maddelerinin gruplanma ?eklini inceleyerek, liderlik yap?s?n?n tek boyutlu mu yoksa birden çok alt boyuttan m? olu?tu?unu ortaya koymu?tur.

Faktör analizi sonuçlar?, ölçe?in nihai formunun ve madde say?s?n?n belirlenmesinde kritik rol oynam??t?r. Yerel siyasetçilerin liderlik tarz?n? ölçen bu ölçekte, muhtemel alt boyutlar aras?nda **'Ele?tiriye Kapal?l?k'**, **'Ki?isel Güç Kullan?m?'** veya **'Hesap Verebilirli?in Reddi'** gibi hükümdar liderlikle ili?kili faktörlerin yer ald??? varsay?lmaktad?r. Bu analizler, ölçe?in yap?sal netli?ini ve psikometrik sa?laml???n? desteklemektedir.

Araç

Test Type: Geli?tirme

Format: 5'li Likert Ölçe?i (Örne?in: 1=Kesinlikle Kat?lm?yorum'dan 5=Kesinlikle Kat?l?yorum'a kadar derecelendirme kullan?lmaktad?r.)

Language Available: Türkçe

Population Group: Yerel Siyasetçiler

Age Group: Yeti?kin (18+)

Population Details: Türkiye'deki yerel yönetimlerde görev yapan seçilmi? yetkililer (Belediye Ba?kanlar?, Meclis Üyeleri veya benzeri pozisyonlardaki siyasi aktörler).

Test Methodology: Ölçek, genellikle öz bildirim format?nda uygulanabilir. Ancak, yerel siyasetçilerin davran??lar?n? de?erlendiren üçüncü taraflar (vatanda?lar, meslekta?lar veya bürokratlar) taraf?ndan gözlemci bildirimi olarak da kullan?lma potansiyeli ta??maktad?r. Uygulama süresi k?sad?r ve yönetim süreçleri h?zl?d?r.

Anahtar Kelimeler

Yerel Yönetim, Siyasi Güç, Monar?ik E?ilimler, Liderlik Stilleri, Kamu Yönetimi, Otoriterlik, Faktör Analizi.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi Mevcut De?il

ARABPSYCHOLOGY.COM

Affiliation Email addresses: Bilgi Mevcut De?il

Correspondence Address: Bilgi Mevcut De?il

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, Demirel ve arkada?lar? taraf?ndan **2013** y?l?nda geli?tirilmi?tir. Ölçe?in kullan?m?na ili?kin ticari ücret bilgisi mevcut de?ildir; ancak akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?mlar için APA standartlar?na uygun ?ekilde yazarlara at?fta bulunulmas? gerekmektedir.

Ölçe?in orijinal makalesi *Akademik Yakla??mlar Dergisi*'nde yay?mlanm??t?r ve tam metin ba?lant?s? mevcuttur. Ölçe?in maddelerini içeren orijinal PDF dosyas?na a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir: yerel-siyasetcilere-yonelik-hukumdar-liderlik-olcegi-toad.pdf

Kaynakça

Demirel, E. T., Yatk?n, A., Dü?ükcan, M., Derin, N., Çak?nberk, A. ve Güven, M. (2013). Seçilmi?ler hükümdara dönü?üyor mu?: Yerel siyasetçilere yönelik hükümdar liderlik ölçe?i geli?tirme çal??mas?. *Akademik Yakla??mlar Dergisi, 4* (2), 1-17. Makaleye DergiPark üzerinden eri?im sa?lanabilir: dergipark.ulakbim.gov.tr

Yerel Siyasetçilere Yönelik Hükümdar Liderlik Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, orijinal çal??man?n bütünlü?ünü korumak ad?na bu platformda yay?mlanmamaktad?r. Maddelere eri?im için lütfen yukar?da belirtilen PDF belgesini veya orijinal akademik makaleyi inceleyiniz.

ARABPSYCHOLOGY.COM